

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 9
Nummer 1
Augustus 2017

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. W. Bruinsma
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Mw. J. Molenaar
Mw. D.J. Qualm-Visser
Dhr. J.T. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

Elke dag horen kinderen over God. Thuis, in de kerk en vaak ook op school. Al die momenten met de Bijbel vertellen hen iets over God. Het ene moment horen ze over de God Die zo machtig is dat Hij zelfs een dode op kan wekken. Een andere keer horen ze over de genadige God Die Zijn volk toch in Kanaän brengt, al hadden ze dat niet meer verdiend. Of over de God Die zo rechtvaardig is, dat Hij de zonde van Korach, Dathan en Abiram niet ongestraft laat. Of over de God Die uit liefde voor een gevallen wereld Zijn eigen Zoon naar de aarde zond.

Door al die momenten rond de Bijbel krijgen kinderen een beeld van God. Wie is Hij? Ten diepste kunnen wij God hier op aarde niet helemaal kennen zoals Hij is. Dat zal pas in de hemel zo zijn. Nu kan ons beperkte verstand, dat door de zonde is verduisterd, God niet echt bevatten. Toch wil Hij Zich laten kennen door Zijn Woord en door de werking van Zijn Geest. Dit jaar willen we met de kinderen nadenken over 'Wie is God?' In elk verhaal van Kompas komt een eigenschap van God naar voren. In dit nummer gaat het over 'God is lankmoedig' en 'God is heilig'. De redactie hoopt dat deze thema's een middel in Gods hand mogen zijn waardoor ze Hem leren kennen.

Gertrude de Regt

De onvruchtbare vijgenboom – God is lankmoedig

Thema

Toelichting op het thema

Dit jaar zijn de schetsen geschreven rond het thema: Wie is God? In elke schets staat één van de eigenschappen van de Heere centraal: de Heere is lankmoedig, Hij is heilig, rechtvaardig en genadig, almachtig en genadig, liefde, trouw, barmhartig en alwetend. In deze Kompas behandelen we Gods lankmoedigheid naar aanleiding van de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom.

Doel van de vertelling

De kinderen zien dat de Heere ons tijd geeft om tot bekering te komen. De Heere heeft geduld - is lankmoedig - en zoekt ons behoud. De kinderen horen dat de Heere in ons leven zoekt naar vruchten van bekering en geloof. We sporen hen aan om God te zoeken in hun leven en dat we dat niet moeten uitstellen tot later, omdat we niet weten wanneer onze sterfdag komt.

Introductie van het thema voor de kinderen

Introductie

- Schrijf met grote letters op het bord of op een papier: Even geduld!
Vraag de kinderen een situatie te bedenken waarin ze dit zouden kunnen zeggen tegen een ander. Laat er een paar noemen. Vraag dan: "Als iemand tegen jou zegt dat jij een geduldige jongen of een geduldig meisje bent, wat betekent dat?" Probeer door te vragen en bespreek dat geduldig zijn betekent dat je iemand de tijd geeft, dat je veel van iemand kan verdragen, zonder boos te worden.
- Schrijf dan op het bord of op een papier: Lankmoedig. Vraag naar de betekenis van dit woord. Leg de link naar wat zojuist besproken is bij 'geduld'. Vraag door, want lankmoedig heeft nog een diepere betekenis. Iemand die lankmoedig is, kan veel van anderen verdragen zonder dat hij hem bekritiseert, boos wordt of afwijst.
- Vraag Wie er lankmoedig is.
- Vraag waarom de Heere lankmoedig wordt genoemd. (Hij verdraagt veel van ons. Hij geeft je heel je leven de tijd om je te bekeren en in Hem te geloven. Hij wil je behoud, terwijl Hij alle reden heeft om je te straffen vanwege je zonden).
- Vertel dat we dit jaar samen nadenken over 'Wie is God?' en dat we telkens zullen horen over een eigenschap van God.

Eventueel als aanvulling:

- Neem wat vijgen mee. Stel eerst de vraag of de kinderen weten welke vruchten het zijn en hoe ze groeien. Vraag daarna of ze verhalen uit de Bijbel kunnen noemen waar het over vijgen gaat. Vertel dat ze vandaag ook gaan luisteren naar een verhaal uit de Bijbel waarin een vijgenboom voorkomt.

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 1

Psalm 32 :5

Psalm 39:7

Psalm 73:9 en 10

Psalm 86:8

Psalm 119:60 en 69

Lied uit 'Tot Zijn eer':

Lied: 'Welzalig de man die niet wandelt..'

Lezen

Lukas 13: 1-9

Kerntekst

En hij antwoordende zeide tot hem: Heer, laat hem ook nog dit jaar, totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben (Lukas 13:8).

Vertelling

Heb je al gehoord wat Pilatus heeft laten doen? Afschuwelijk vinden de mensen het! Pilatus, de Romeinse stadhouder, heeft in de tempel zomaar een hele groep mensen uit Galilea laten doden. Toen ze hun offerdieren lieten slachten, kwam er plotseling een groep Romeinse soldaten het voorhof binnen. Ze hebben de Galileeërs onverwachts gedood. Het is toch verschrikkelijk! Hoe durven ze in de tempel te komen, in het heilige huis van God, en daar mensen te doden! Steeds weer beginnen de mensen er over te praten. Dat Pilatus dit heeft gedurfd!

Kort geleden is er ook al een erg ongeluk in Jeruzalem gebeurd. De watertoren bij de vijver van Siloam was zomaar opeens ingestort. Achttien mensen zijn daarbij omgekomen. Ze zijn bedolven onder het puin en gestorven.

De mensen blijven er maar over praten. Waarom is dit allemaal gebeurd? Zouden die Galileeërs misschien grote zonden hebben gedaan? Wie weet, waren ze wel iets van plan. Anders zouden ze toch niet zo zwaar gestraft zijn? En die mensen bij die toren, hadden ze iets ergs op hun geweten misschien? Tussen de mensen staat Jezus. Hij weet wat de mensen denken. Hij heeft hen horen praten. Als een ander iets ergs overkomt, zeggen ze meteen: 'Hij zal wel iets ergs gedaan hebben. Hij heeft vast een grote zonde gedaan'. Maar ze vergeten zichzelf. Ze vergeten dat ze zelf ook zonden doen. Ze denken er helemaal niet aan hoe ongelovig ze zelf zijn. Maar daar gaat de Heere Jezus hen iets over vertellen. Hij stelt hen een vraag: "Denkt u dat deze Galileeërs ergere zondaren zijn geweest dan de andere mensen uit Galilea, omdat ze dit moesten meemaken?" Even is het stil. Maar de Heere Jezus gaat verder. Hij geeft hen gelijk het antwoord op Zijn vraag. "Ik zeg u, nee! Maar als u zich niet bekeert, dan zult u ook allemaal omkomen! En die achttien mensen op wie de toren van Siloam viel, denkt u echt dat deze mensen zondiger waren dan alle andere mensen in Jeruzalem? Ik zeg u, nee! Maar als u zich niet bekeert, dan zult u ook allemaal omkomen."

Al drie jaar predikt de Heere Jezus in hun land. Al drie jaar horen ze Zijn woorden en hebben ze Zijn wonderen gezien. Zelfs doden heeft Hij weer opgewekt! Ze hebben er over gesproken met elkaar. Maar... wat heeft dat allemaal met hen gedaan? Hebben ze zich bekeerd? Hebben ze Zijn woorden geloofd? Om de mensen nog meer te waarschuwen, vertelt Hij hen een gelijkenis.

Wat ziet de wijngaard er mooi uit! De boer loopt rond en kijkt naar al zijn wijnranken. Hij is blij met zijn vruchtbare grond, want alles staat er mooi bij. Dan loopt hij naar een andere plaats in zijn wijngaard. Daar staan geen wijnranken. Nee, hij heeft daar een vijgenboom geplant. Hij heeft gewacht tot de boom groot geworden is. Nu moet hij mooie vruchten gaan geven, heerlijke vijgen. Hij kijkt goed naar de boom. Hij zoekt vruchten, maar hij ziet ze niet. Het gaat niet goed met zijn vijgenboom. Er groeien veel bladeren aan, maar daar heeft hij niets aan. Hij wil vijgen! De man loopt naar de vijgenboom toe. Zouden er misschien achter de bladeren vijgen groeien? Hij zoekt, duwt de bladeren opzij. Het zal toch niet wéér zo zijn dat er geen vruchten aan groeien? Al twee jaar heeft hij gewacht op vijgen en nu komt hij voor het derde jaar. Hij kijkt en zoekt... tussen de bladeren, op de grond... niets! Geen enkele vijg! Zelfs geen kleintje. Wat een teleurstelling! Aan de grond kan het niet liggen, die is vruchtbaar genoeg. Teleurgesteld klaagt hij: "Wat heb ik aan zo'n boom? Ik heb er helemaal niets aan! Ik wil vruchten, want daar heb ik die boom voor geplant." Even denkt hij na. Wat zal hij doen? Ik ga gelijk mijn tuinman, de wijngaardenier roepen, want die boom moet er zo snel mogelijk uit! De wijngaardenier komt direct. "Luister eens goed, zegt de man, "Ik kom nu al drie jaar bij deze vijgenboom om vruchten zoeken, maar ik heb nog nooit wat gevonden. Ik heb niets aan zo'n boom. Hij staat voor niets in mijn tuin. Hij neemt alleen maar onnodig ruimte in en daar is mijn vruchtbare grond te kostbaar voor. Haal hem er maar uit!" "Maar meneer", antwoordt de wijngaardenier, "laat de boom nog één jaar staan. Misschien geeft hij volgend jaar wel vruchten. Ik zal de grond om de boom heen goed losgraven en er mest omheen leggen. Als hij dan volgend jaar vruchten geeft, kan hij blijven staan. Geef hem nog wat tijd, want het zou toch jammer zijn om hem nu gelijk om te hakken. Vindt u volgend jaar nog steeds geen vijgen, dan kunt u hem alsnog omhakken."

Jezus zwijgt.

De mensen hebben geluisterd. Zouden ze Hem begrijpen? Zouden ze begrijpen dat ze net zoals die vijgenboom zijn? De Heere wil hen in deze gelijkenis leren dat ze vruchten van geloof en bekering moeten voortbrengen. De Heere zoekt al zoveel jaar naar vruchten. Hij heeft daar alles aan laten doen. Hij heeft hen verteld Wie Hij is en wat Zijn werk is. Hij nodigt hen uit om tot Hem te komen met al hun

zonden. Hij wil hen het geloof geven. Hij heeft hen liefdevol genodigd: "Komt allen tot Mij en Ik zal u rust geven." Hij wil ze bij Zich hebben. Hij, Gods Zoon, is zelfs naar de aarde gekomen om hen te redden. Hij heeft hen gezegd: "*Wie is slecht, hij kere zich herwaarts en kome tot Mij.*" En nog steeds horen ze Zijn woorden en Zijn waarschuwingen. Hij heeft hen zojuist de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom verteld. Waarom? Om hen te roepen, om hen te waarschuwen, om hen nóg een keer tijd te geven zich tot Hem te bekeren. Zo geduldig, zo lankmoedig is de Heere.

Maar, waar zijn de vruchten? Hij kent hun hart. Het is leeg van Hem. Het draagt geen vrucht. Als ze niet in Hem geloven, als ze niet om vergeving vragen, zal eens de straf komen. Eens komt er een eind aan Gods geduld. Zouden de mensen begrijpen dat ze hetzelfde oordeel hebben verdiend als de Gallieërs en de mensen bij de toren? Zij kregen geen uitstel meer. Hun levensboom werd uitgehouwen. Onverwachts was hun einde gekomen. Hij heeft het hen nadrukkelijk gezegd: "Maar als u zich niet bekeert, dan zult u ook allemaal omkomen!"

God zegt dat ook tegen jou. Elke dag hoor je Gods stem. Je hoort uit de Bijbel vertellen of je leest uit je eigen Bijbel. God kijkt naar jouw leven, net als naar die vijgenboom. Hij kijkt of Hij vruchten ziet die je leven versieren. Vruchten van liefde tot Hem, van liefde tot anderen. Heb je verdriet om je zonden? Heb je berouw als je weer ruzie hebt gemaakt met je zusje? Dát is een vrucht. Dan voel je hoe zondig je bent. Dan zie je ook iets van Zijn lankmoedigheid, Zijn geduld met jou.

Het zou erg zijn als God van jou hetzelfde moet zeggen als van die vijgenboom: 'Hak hem maar om, want hij heeft geen vruchten'. De Heere wil niets liever dan je behoud. Lees het maar in je Bijbel na: "*...maar is lankmoedig (dat is geduldig) over ons, niet willende dat wij verloren gaan, maar dat wij allen tot bekering komen.*" (2 Petrus 3:9).

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

Gods oordelen (zie vers 1 en 4)

Pilatus heeft een bloedbad in de voorhof van de tempel laten aanrichten. Toen een groep Galileeërs in de tempel hun offerdieren lieten slachten, werden ze overvallen door Romeinse soldaten die de Gallieërs ter plekke om het leven brachten. Het bloed van de Galileeërs had zich gemengd met het bloed van de offerdieren.

Ook is kort geleden een ongeluk gebeurd in Jeruzalem. De watertoren bij Siloam is ingestort en daarbij zijn achttien inwoners omgekomen.

De mensen zien daarin het oordeel van God, wat ook juist is. Al het onheil in de wereld is er als gevolg van onze zonden. Niet God, maar wij hebben dit kwaad in de wereld gebracht. God geeft ons het leven, maar neemt het ook. Hij bepaalt ook de wijze waarop wij sterven. In gesprek met de mensen ontkent de Heere Jezus niet dat deze gedode mensen schuldig zijn en ook niet dat het verdiend is wat hun overkomen is. Hij ontkent wél dat ze méér schuldig zouden zijn dan Zijn toehoorders, opdat zij niet zullen denken dat zij Gods oordeel zullen ontgaan.

Schuld en oordeel

De straf op onze zonden is de dood. Dat heeft God in het paradijs duidelijk tegen Adam en Eva gezegd. De mensen in vers 1 en 4 hebben op een afschuwelijke manier de dood gevonden. Dat roept vragen op bij de mensen die er van horen. Waarom is hun dit overkomen? Hebben ze erg gezondigd? Ze verbinden hun conclusies aan de gewelddadige dood van anderen, maar vergeten dat dit het gevolg is van de zonde en niet zozeer van specifieke zonden. Uiteindelijk zullen we allen moeten boeten voor onze zonden, tenzij wij om Christus wil vergeving hebben ontvangen.

Wat de Heere ons met deze gelijkenis wil leren is, dat wij allemaal zondaren zijn en daarom allemaal hetzelfde oordeel verdienen. Als we zien dat iemand door een bepaald oordeel getroffen is, moeten we ons afvragen: Waarom hij wel en ik niet? De ene zondaar is voor God niet beter dan een andere zondaar. Elke dag die we krijgen is een teken van Gods lankmoedigheid met ons.

Bekering en Gods lankmoedigheid

Met hulp van deze gelijkenis maakt de Heere Jezus ons duidelijk waarom het gaat in ons leven. Wij worden geboren goede vruchten voor God te dragen. Als we dat niet doen, zijn we nutteloos op de aarde en heeft ons leven geen enkele goede zin. De enige reden dat we nog niet omgekomen zijn, is de lankmoedigheid en barmhartigheid van God, Die ons allemaal, zonder onderscheid, oproept tot geloof en bekering. We weten niet hoeveel tijd we nog krijgen. '*Ook is alrede de bijl aan de wortel gelegd; alle boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen*' (Mattheüs 3:10).

Het beeld in de gelijkenis

In de gelijkenis zien we een heel lankmoedige verzorger van de wijngaard. Een onvruchtbare vijgenboom, die eigenlijk voor niets in de wijngaard staat, krijgt meer dan normale zorg en aandacht. De eigenaar had hem natuurlijk geplant voor de vruchten, maar die zijn er niet.

De Heere Jezus geeft geen directe uitleg bij deze gelijkenis, zoals Hij op andere plaatsen soms wel doet. Met de vijgenboom kan het Joodse volk, maar ook de enkeling zijn bedoeld. De eigenaar die de wijngaard plantte, kan God Zelf zijn en de wijngaardenier een middelaar die pleit voor uitstel van het oordeel. In vroegere tijden had Mozes bijvoorbeeld deze rol, in de context van de gelijkenis ligt de persoon van de Heere Jezus meer voor de hand.

Vanaf het vijfde jaar ging een vijgenboom vruchten dragen. De eigenaar van de wijngaard heeft dus vanaf het vijfde tot het zevende jaar naar vruchten gezocht. De wijngaardenier pleit voor uitstel van het oordeel. Hij erkent dat de boom nutteloos is, maar vraagt nog geduld van de eigenaar.

De vijgenboom

De vijg is de vrucht van de vijgenboom (*Ficus carica*). De vijg is één van de oudst bekende vruchten. In de Bijbel komt deze vrucht regelmatig voor (zie hieronder bij de achtergrondinformatie). Tegenwoordig groeien ze ook veel in Zuid-Europese landen, zoals Frankrijk, Turkije en Griekenland. Ze zijn vers en gedroogd te koop. Ook gekonfijte vijgen (geconserveerd in suiker) zijn verkrijgbaar. De vijgen zijn groen-geel of blauw-violet van kleur en smaken vrij droog en zoet. Het vruchtvlees is groen of rood van kleur. Zowel de pitten als het vruchtvlees zijn eetbaar. Zelfs de schil is gewoon eetbaar, want als een vijg rijp is, is de schil zacht. Verse vijgen zijn gezond omdat ze veel vitamines en mineralen bevatten.

Waar komt 'vijg' of 'vijgenboom' nog meer voor in de Bijbel?

Enkele voorbeelden uit het Oude Testament:

- Genesis 3:7 Adam en Eva maken schorten van vijgenboombladeren.
- Numeri 13:23 De twaalf verspieders nemen naast druiven ook granaatappels en vijgen mee uit het beloofde land
- Richteren 9:10,11 De strafrede van Jotham: de bomen vragen aan de vijgenboom of hij koning over hen wilt zijn.
- 1 Samuël 25:18 Abigaïl neemt tweehonderd klompen vijgen mee als geschenk voor David
- 2 Koningen 20:7 en Jesaja 38:21 Op bevel van Jesaja worden er vijgen op de zweren van Hizkia gelegd, waarna hij geneest.
- Spreuken 27:18 *'Die den vijgenboom bewaart, zal zijn vrucht eten.'*
- Jeremia 8:13 God spreekt Zijn oordeel uit over het volk dat zijn geboden overtreedt en gebruikt hierbij als voorbeeld de vijg en het blad die gevallen zijn.
- Jeremia 29:17 God vergelijkt het volk dat niet naar Hem luisteren wil met *'afschuwelijke vijgen, die vanwege de boosheid niet gegeten kunnen worden'*.

Enkele voorbeelden uit het Nieuwe Testament:

- Mattheüs 7:16 en Lukas 6:44 Een goede of slechte boom wordt herkend aan zijn vruchten. *'Leest met ook vijgen van distelen?' en 'men leest geen vijgen van doornen.'*
- Openbaring 6:13 Het zesde zegel geopend: *'...En de sterren des hemels vielen op de aarde, gelijk een vijgenboom zijn rijpe vijgen afwerpt..'*
- Lukas 19:4 Zacheüs klimt in een wilde vijgenboom.
- Lukas 21: 29 de gelijkenis van de uitspruitende vijgenboom.

Waar komt 'lankmoedig' nog meer voor in de Bijbel?

Enkele voorbeelden uit het Oude Testament:

- Numeri 14:18 'De HEERE is lankmoedig en groot van weldadigheid...'
- Spreuken 14:29 'De lankmoedige is groot van verstand'
- Spreuken 15:18 'De lankmoedige zal de twist stillen'
- Nahum 1:3 'de HEERE is lankmoedig, doch van grote kracht, en Hij houdt de schuldige geen zins onschuldig'

Enkele voorbeelden uit het Nieuwe Testament:

- Mattheüs 18:13 'Heere, weest lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen'
- 1 Korinthe 13: 4 'De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren'
- Kolossenzen 1:11 'tot alle lijdzaamheid en lankmoedigheid, met blijdschap'
- 2 Petrus 3:15 'en acht de lankmoedigheid onzes Heeren voor zaligheid...'

Handleiding bij de werkboekjes

Antwoorden bij werkboekje -10

Jouw eigenschappen - Gods eigenschappen

Deze opdracht kan goed mondeling gedaan worden. Zeker bij een groep jonge kinderen die nog niet goed kunnen lezen en schrijven. Ook geschikt voor -8.

- **De moeder van Rhodé was heel geduldig. Leg eens uit waarom.**
Ze blijft geduldig vragen of Rhodé haar kamer op wil ruimen. Als Rhodé belooft om het te doen, maar het niet doet, wordt ze niet boos. Ze geeft Rhodé geen straf, maar vraagt het nog een keer.
- **Hieronder zie je een rijtje eigenschappen die mensen kunnen hebben. Wat past bij jou?**
Het zijn allemaal positieve eigenschappen. Nodig kinderen uit om er één te kiezen die goed bij hen past en laat (als ze dat kunnen verwoorden) vertellen waarom.
- **Zoek bij elk kind uit je groepje een eigenschap die bij hem of haar past en vertel het tegen elkaar. Zeg ook waarom je dat vindt.**
Laat deze opdracht in groepjes van minimaal drie kinderen doen. Door deze vraag gaan ze nadenken over de eigenschappen van elkaar.

God heeft ook eigenschappen.

Een eigenschap van God is 'lankmoedigheid'.

- **Wat betekent lankmoedig?**
Lankmoedig is geduldig. Maar het houdt ook in dat je veel van een ander kan verdragen. Dat je niet snel boos wordt of iemand afkeurt. Je hebt liefde voor iemand nodig om geduldig en verdraagzaam te kunnen zijn.
- **Denk nog eens aan het verhaal over de vijgenboom. Wie was daar lankmoedig?**
De wijngaardenier. Hij wilde de boom nog een jaar laten groeien om te kijken of er dan vruchten aan zouden groeien.
- **De Heere is lankmoedig over ons. Noem eens een voorbeeld van Gods geduld met jou?**
Als we zonde doen, straft de Heere ons niet gelijk. We krijgen dan nog tijd van Hem om vergeving te vragen en de zonde niet meer te doen. Of: we leven nog steeds en dat betekent dat de Heere nog steeds wil dat we ons bekeren. Als je een Bijbelverhaal of preek hoort, krijg je nog tijd van de Heere om ons te bekeren. De kinderen kunnen ook een concreet voorbeeld noemen, waaruit Gods lankmoedigheid blijkt. Als je een ongeluk krijgt of ziek bent geweest en God heeft je leven nog gespaard.

Mensen hebben vaak goede eigenschappen, maar meestal ook een paar slechte. Ze kunnen bijvoorbeeld lui zijn, of oneerlijk. God heeft alleen goede eigenschappen. Weet jij er een paar? Schrijf ze hieronder op.

God is genadig, goedertieren, barmhartig, rechtvaardig, trouw (eerlijk/zonder zonde), alwetend (wijs), liefde, alomtegenwoordig (Hij is overal).

Geheimschrift

Oplossing: Zijt lankmoedig jegens allen. 1 Thessalonicenzen 5: 14b

Paulus heeft dit geschreven.

Wat betekenen deze woorden voor ons? Dat wij ook geduldig moeten zijn ten opzichte van elkaar. Lankmoedig betekent ook dat we veel van een ander kunnen verdragen. We hebben het beste met de ander voor. We kunnen dat omdat we de ander liefhebben. We moeten de Heere Jezus als ons Voorbeeld zien en hiernaar leven.

Kleuren!

Alle plaatjes, behalve die van de twee boze kinderen, passen goed bij 'geduldig zijn.' Laat de kinderen er samen over praten waarom ze een plaatje gekozen hebben.

- a. Twee gevouwen handen: Iemand is aan het bidden. Het gebed is belangrijk in ons leven. We bidden om Gods lankmoedigheid/geduld met ons. Maar ook kunnen we bidden om zelf geduldig te zijn.
- b. De kerk: Dat is de wijngaard, de plaats waar God ons iedere week brengt. Daar horen we Zijn Woord en daardoor geeft de Heere ons nog tijd om ons tot Hem te bekeren.
- c. Een horloge: Daar kunnen we de tijd op zien. De tijd die we krijgen, krijgen we van de Heere. Die tijd is kostbaar. Aan de tijd komt eens een eind.
- d. Een boom: Zoals de boom in de gelijkenis nog tijd kreeg om vruchten te dragen, zo krijgen wij nog tijd van de Heere om in ons leven vruchten van geloof en bekering voort te brengen. De boom is nog niet 'uitgehouden', maar staat nog overeind. Zo staat onze levensboom ook nog overeind, maar hoelang is God nog lankmoedig over ons?
- e. De regenboog: de regenboog is een teken van Gods trouw. Denk aan Noach. Trouw en geduld passen bij elkaar. Zolang de zon er nog is, krijgen wij nog tijd van de Heere.
- f. Een verdrietig meisje bij haar moeder: Een moeder troost haar dochtertje. Ze luistert naar haar. Ze zit er geduldig bij en wil helpen. Dat komt omdat de moeder van haar dochtertje houdt. Hij wil niet dat we verloren gaan, maar Hij heeft onze redding op het oog. Daarom zorgt Hij nog voor ons.
- g. Twee boze kinderen: ze maken ruzie. Ruzie en boosheid betekenen vaak juist geen geduld en liefde. Laat de kinderen hier juist het tegenovergestelde van geduld zien. Ook als iemand telkens gemeen doet, is het belangrijk om geduldig te zijn. Iemand te vergeven en niet boos te worden. Geef daarbij het voorbeeld van God, Die zoveel geduld met ons heeft, ook al doen we iedere dag Hem met onze zonden verdriet.
- h. Een politieagent: Bij het werk van een politieagent komt veel geduld kijken. Hij mag geen geweld gebruiken, maar moet heel geduldig zijn. Ook als mensen heel brutaal tegen hem doen of zelfs geweld gebruiken. Een goede politieagent doet dit werk graag omdat hij juist de mensen wil helpen. Hij wil ze het goede leren.
- i. Een bruid en een bruidegom: Als een man en vrouw met elkaar trouwen, houden ze van elkaar. Liefde voor elkaar betekent ook geduld hebben met elkaar. Maar als je van elkaar houdt, is dat niet zo moeilijk. Dan doe je dat graag voor elkaar. Zo is het ook met de Heere. Hij is lankmoedig over ons, omdat Hij ons bij Zich wil hebben. Hij wil dat we in Hem geloven en tot Hem komen. Hij wil ten diepste niet dat we verloren gaan.

God is volmaakt geduldig en het moeilijke woord voor geduldig is 'lankmoedig'.

Antwoorden bij werkboekje +10

Spreuk

Liefde, geduld en wijsheid.

De laatste twee groeien waar de eerste heerst.

- **Lees de spreuk nog eens rustig. Wat heb je nodig om geduldig en wijs te kunnen zijn?**
Liefde.
- **Kun je uitleggen dat voor jou betekent?**
Als je geen liefde in je hart hebt, kun je onmogelijk geduldig zijn. Als je van iemand houdt, kun je

ook meer van iemand verdragen. Het is de opdracht van de Heere om onze naaste, dus alle mensen om ons heen, lief te hebben. Als we dat proberen, zijn we ook geduldiger t.o.v. elkaar.

Denk nu eens terug aan de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom. De wijngaardenier wilde de vijgenboom nog een jaar laten staan. Hij ging de grond rond de boom losgraven en hem extra mest geven.

- **Waarom ging hij dat doen? (Wat wilde de wijngaardenier graag?)**
Hij wilde de boom extra goed verzorgen en nog een keer afwachten of er vruchten aan zouden gaan groeien.
- **Wat was zijn diepste reden daarvoor? (Lees het antwoord in de spreuk)**
Liefde. Hij vond de boom mooi en vond het jammer om die boom uit te houwen. Hij hield van de boom, zoals een boer van zijn planten of dieren houdt.
- **Denk eens na over je eigen leven. Wat zou 'die mest' kunnen zijn in jouw leven?**
Als je een Bijbelverhaal of een preek hoort, krijg je tijd van de Heere. Hij wil dan dat je je bekeert en in Hem gelooft. Of als je een ongeluk krijgt of ziek bent geweest en God heeft je leven nog gespaard.
- **Wat wil God in dat jaar van ons?**
Dat we berouw krijgen over onze zonde en naar de Heere gaan vragen. Dat we Hem gaan zoeken door te bidden en in de Bijbel te lezen. Hij zoekt naar vruchten van geloof en bekering.

Als hij na dat jaar nog geen vruchten zal geven, zal de boom uit de grond worden gehaald.

- **Wat betekent dat voor jouw leven?**
Dat je dan sterft. Dan is de tijd voorbij. Gods geduld is dan op. Dan komt de straf voor je zonden.
- **Als de boom dan wél vruchten geeft, mag hij blijven staan. Wat zou dat betekenen?**
We sterven wel hier op aarde, maar mogen dan eeuwig bij de Heere in de hemel leven.
- **Zou je voorbeelden kunnen noemen van zulke vruchten?**
Je bent bijvoorbeeld verdrietig over je zonden. Je hebt verdriet als je weer ruzie hebt gemaakt of als je oneerlijk bent geweest. Je hebt dan berouw en spijt en je voelt dan dat je de Heere er verdriet mee hebt gedaan. Je wil het dan goed doen, maar je voelt dat het niet lukt zonder God. Je hebt Hem nodig. Je voelt liefde voor Hem. Je bidt tot Hem.

Kleurtekening

Uitkomst: *'Gij, Heere, zijt een barmhartig en genadig God, lankmoedig en groot van goedertierenheid en waarheid.* (Psalm 86 : 15)

Lichtblauw: gij

Geel: Heere

Licht-oranje: zijt

Donker-oranje: een

Lichtgroen: barmhartig

Wit: en

Rood: genadig

Paars: God

?????????: lankmoedig

Roze: en

Donkergroen: groot

Bruin: van

?????????????????: goedertierenheid

Lila: en

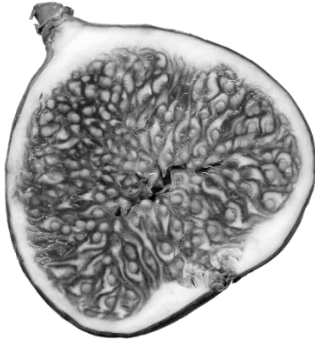
Donkerblauw: waarheid

Extra avond

Hieronder vind je nog ideeën voor een (extra) avond.

Recept: verse vijg met basilicum en rauwe ham

Het hieronder staande recept kun je maken in de tijd dat er verse vijgen te koop zijn, in de zomermaanden.

Nodig:

- Een paar verse vijgen (één vijg is goed voor vier kinderen)
- Voor elk kind een plastic bakje of schaal (met of zonder deksel)
- Een zak (rucola) sla
- Een paar ons rauwe ham (voor ieder kind 1 plakje)
- Per persoon een blaadje basilicum (bij de AH)
- Een flesje (honing)dressing of maak zelf een dressing van 2 el citroensap, 4 el olijfolie, 1 el honing en wat peper en zout (de hoeveelheden aanpassen aan de groepsgrootte).

Doen:

- Bekijk de buitenkant van de vijg. Laat de kinderen eraan voelen en ruiken. Snijd hem daarna door de helft. Bekijk de vijg aan de binnenkant. Bespreek hoe hij eruit ziet.
- Snijd nu de helft nog een keer door de helft. Leg wat rucola in het bakje. Leg op het partje vijg één blaadje basilicum. Rol om het partje vijg én het blaadje basilicum een plakje rauwe ham. Leg hem in het bakje op de sla. Giet als laatste nog een klein beetje dressing over het geheel.
- Eet smakelijk! Of laat het meenemen naar huis. Lijkt de koude vijg je niet lekker? Bak dan thuis het partje in een beetje boter en eet het warm!

Gedroogde vijgen proeven

Koop een zakje gedroogde vijgen (bij de notenkraam) en bekijk ze samen. Snijd er stukjes van en laat de kinderen proeven. Of koop een product waar vijgen in verwerkt zijn en proef er samen van tijdens de pauze.

Knutselopdracht

- Laat de kinderen een boom tekenen met kale takken. Dit kan met kleurpotlood, houtskool of krijt. Probeer de boom een brede kruin te geven (zoals een echte vijgenboom). Laat evt. plaatjes zien.
- Schrijf onderaan de boom bij de stam de tekst 'indien hij vrucht zal voortbrengen, laat hem staan' (Lukas 13:9a). Deze tekst kunt u ook uitprinten, uitknippen en dan op laten plakken. U kunt ook kiezen voor de hele tekst van Lukas 13:9.
- Teken naast deze tekst (dus onderaan de boomstam) een bijl. Ook nu kunt u ervoor kiezen om een plaatje van een bijl uit te printen en dit ook op te laten plakken.
- Plak, stempel, verf of teken groene bladeren aan de takken. Het is ook mogelijk om van groen papier 'bladeren' te laten scheuren of groen crêpepapier te gebruiken.

- Uitbreiding: Bovenaan de tekening kunt u met een kroontjespen of fineliner 'de onvruchtbare vijgenboom' of 'Gods lankmoedigheid' laten schrijven.

Korte Bijbelstudie +10

Deze Bijbelstudie gaat over Jona. Ook hij zag Gods lankmoedigheid: over de mensen van Ninevé, maar ook over zijn eigen leven.

Zorg dat de kinderen een Bijbel hebben.

Kopieer uit de Bijbel met Uitleg het voorwoord van het boek Jona. Zorg dat de kinderen deze tekst allemaal of in tweetallen goed kunnen meelezen.

- Lees uit het voorwoord met de kinderen het stukje 'aan wie is het Bijbelboek gericht?' Maak de volgende vragen:
 1. In welk rijk ligt de stad Ninevé? Bekijk ook het kaartje. *(in het rijk Assyrië)*
 2. Bekijk het kaartje. In welk Europees land ligt Tarsis? *(in Spanje)*
 3. Wat denkt Jona over de groei en de macht van Assyrië? *(Hij denkt dat de groei van Assyrië een dreiging voor Israël is. God kan deze macht van Assyrië gebruiken om Israël te straffen voor hun zonden)*
 4. Waarom wil Jona niet naar Ninevé? *(Hij ziet liever dat het rijk van Assyrië vergaat, zodat het geen dreiging meer voor Israël vormt en hij beseft ook goed dat de aankondiging van de straf tot bekering van de inwoners van Ninevé kan leiden. Eigenlijk wil Jona dus niet het evangelie aan heidense volken brengen).*
- Lees met de kinderen het stukje 'wat is de kern?' en maak de volgende vragen:
 1. Wat is de belangrijkste tekst van het boek Jona? Schrijf de hele tekst op. *(Jona 4:2 "Ik wist dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid")*
 2. Welke vier eigenschappen van God worden er in deze tekst genoemd? *(genadig, barmhartig, lankmoedig en goedertieren)*
 3. In de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom ging het over Gods lankmoedigheid (geduld) over ons. Kun je uitleggen wat Gods lankmoedigheid, dat is Zijn geduld, met Ninevé te maken heeft? *(God had de inwoners van Ninevé ook direct kunnen straffen, maar dat deed Hij niet. Hij stuurde Jona om hen te waarschuwen, zodat ze nog tijd kregen om hun zonden te belijden en zich tot Hem te bekeren)*
- Lees met de kinderen het stukje 'aandacht voor de heidenen' en maak de volgende vragen:
 1. De mensen uit het verhaal over de onvruchtbare vijgenboom stellen de vraag wat de Galileeërs voor erge zonden hadden gedaan, omdat ze zo erg werden gestraft.
 - a. Lees Jona 1:2. Waarom zouden de inwoners van Ninevé gestraft worden? *(Omdat ze veel zonden doen. In Jona 1:2 staat: 'want hun boosheid is opgeklommen voor Mijn aangezicht')*
 - b. Zou de Heere de inwoners van Ninevé zondiger hebben gevonden dan de Israëlieten? En waarom niet/ wel? *(Nee, de Heere maakt geen onderscheid tussen mensen. We verdienen allemaal dezelfde straf).*
 - c. Ben je het eens met de stelling: 'eigen schuld, dikke bult?' Waarom? *(Ja, als je iets verkeerd hebt gedaan, verdien je straf. Dus als je die dan ook krijgt is het je eigen schuld. Had je het maar niet moeten doen. Nee, want iedereen doet verkeerde dingen/ zonde. En de ene zonde vindt God niet erger dan de andere zonde. Zonde=zonde. Dus als iemand dan straf krijgt of iets ergs overkomt, moet je juist denken: dat had mij ook kunnen overkomen, maar dat is nu niet zo. Dan moet je juist dankbaar zijn en bidden voor die ander en voor jezelf)*
- Lees het stukje 'ironie' en maak de volgende vragen:

Als je Heere Jezus de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom vertelt, wil Hij de mensen leren dat ze nog tijd krijgen om in Hem te geloven. Hij is nog lankmoedig over hen. Hij roept hen op tot bekering. Maar veel mensen horen wel Zijn woorden, maar geloven niet in Hem.

1. Hoe reageren de zeelieden als ze over Hem horen en Zijn macht zien? Lees Jona 1:16 *(Ze vrezen Hem met grote vreze en brengen Hem offers).*
2. Hoe is dat met de inwoners van Ninevé? Lees Jona 3:5 en 8. *(Ze luisteren naar de woorden van Jona en horen er de woorden van God in. Ze roepen elkaar op om tot God te roepen en te breken met hun zonden).*
3. Wat kunnen wij hiervan leren? *(Wij horen ook Zijn woorden, maar dat is niet genoeg. We moeten ons bekeren en ons biddend tot Hem richten, Die vergeving kan en wil geven).*
4. God is ook lankmoedig (geduldig) met Jona. Kun je vertellen waarom? *(als Jona ongehoorzaam is en vlucht, laat God hem niet in de zee verdrinken. Hij ontfermt zich over Jona. Hij zorgt voor hem, zelfs in de buik van de vis. Jona krijgt ook nog tijd om zijn zonden te belijden. En dat doet hij door te bidden)*

Jesaja – God is heilig

Thema

Toelichting op het thema

Dit jaar behandelen we in Kompas het thema ‘Wie is God?’. In elke schets staat een eigenschap van God centraal: Gods lankmoedigheid, heiligheid, almacht, rechtvaardigheid, genade, liefde, trouw, alwetendheid en barmhartigheid.

In deze schets zal het gaan over Gods heiligheid. Jesaja mocht daar iets van zien toen God aan hem verscheen om hem te roepen tot het profetenambt.

Doel van de vertelling

Door deze vertelling willen we de kinderen een indruk geven van Gods heiligheid. Wij denken vaak zo menselijk van God en beseffen niet hoe hoog Hij boven ons verheven is. Door het visioen van Jesaja en de indruk die dat op hem gemaakt heeft, afgezet tegen de onheiligheid van zijn tijd, laat God in Zijn Woord iets zien van Wie Hij is. Dat willen we graag doorgeven.

Introductie van het thema voor de kinderen

- Waar denk je aan bij het woord ‘heilig’? Leg deze vraag aan de kinderen voor. De leidinggevende schrijft de antwoorden op een groot vel papier of een bord. Aan het einde van het verhaal komen we erop terug.
- Laat een witte lap (laken) of wit vel papier zien. Vraag: wat heeft dit met ‘heilig’ te maken? Heilig is verheven, zonder zonde. De priesters droegen witte kleding om te laten zien dat ze waren geheiligd, afgezonderd tot de dienst van de Heere.

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 19: 1, 2 en 3

Psalm 68: 17

Psalm 103: 6 en 10

Psalm 104: 1

Psalm 147: 1 en 3

Psalm 148: 1

Gebed des Heeren: 1, 2 en 6

Lied uit ‘Tot Zijn eer’:

Heilig, heilig, heilig

Lezen

Jesaja 6

Kerntekst

‘Heilig, heilig, heilig is de Heere der heerscharen! De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!’

Jesaja 6: 3b

Vertelling

Daar staat koning Uzzia. In zijn handen heeft hij een schaal met reukwerk. Allemaal kruiden en specerijen die een heerlijke geur verspreiden als ze verbrand worden. Waarom staat de koning daar in het Heilige van de tempel met een schaal reukwerk? De Heere heeft wel gezegd dat een priester twee keer per dag het Heilige moest ingaan om reukwerk te offeren, maar de koning is toch geen priester? Uzzia is al heel lang koning, al meer dan vijftig jaar. Hij diende de Heere en heeft veel goede dingen voor het land gedaan. De Heere heeft hem rijk gezegend en voorspoedig gemaakt. Maar nu, nu hij al zo lang koning is en al zoveel van de Heere heeft gekregen, nu wordt koning Uzzia hoogmoedig. “Ik ben de koning, ik heb alle macht, maar in de tempel heb ik niets in te brengen. Dat klopt toch niet? Ik wil ook offeren, net als de priesters!” En daarom staat hij daar nu, voor het gouden reukofferaltaar, in het

Heilige van de tempel. Maar de hogepriester merkt wat de koning van plan is. Hij roept tachtig dappere priesters bij elkaar. "We moeten de koning tegenhouden! Hij wil reukwerk gaan offeren, maar dat heeft God verboden! Alleen de priesters mogen dat doen. God is zo heilig, gewone mensen kunnen niet zomaar tot Hem komen!" Snel komen de priesters dichterbij. "Koning, u mag dat niet doen!" Maar de koning laat zich niet tegenhouden door de priesters. Woede vlamt in hem omhoog als hij hoort: "Dit mag niet!" Wat, mag hij niet offeren? Hij is de koning, hij hoeft de priesters toch niet te gehoorzamen? Dat maakt hij zelf wel uit!

Dan grijpt de Heere Zelf in. Het gaat om Zijn heiligheid, Zijn eer. De koning spot daarmee. Kijk eens wat er gebeurt... Op het voorhoofd van de koning verschijnen plekken. Zweren! De koning wordt melaats. De priesters zien wat er gebeurt. O, nu moet de koning helemaal zo snel mogelijk uit de tempel. Hij is melaats, onrein. En de tempel is het huis van God. Daar mogen geen onreine mensen komen. De koning voelt wat er met hem is gebeurd. Nu kan hij niet langer trots blijven staan. God Zelf heeft gesproken en hem gestraft omdat hij Gods huis en altaar wilde ontheiligen. Snel verlaat de koning de tempel...

Daar staat Jesaja. Hij is een profeet van de Heere. Al jarenlang roept hij het volk Israël op: "Bekeer je!" Hij waarschuwt het volk voor de straffen die zullen komen als zij zich niet bekeren van hun zonden. Hij doet dat met kracht, hij doet dat in de Naam van de Heere. Maar niemand luistert naar hem. Het volk zondigt gewoon door. En koning Uzzia, die het goede voorbeeld moet geven, zondigt mee. Hij trekt zich niets aan van Gods heiligheid. Wat heeft Jesaja daar verdriet van. Maar dan komt de Heere. Hij wil Zijn knecht bemoedigen met een visioen, een soort droom. Hij wil hem opnieuw roepen tot profeet.

Daar staat Jesaja. Hij ziet een geweldig indrukwekkend visioen. Jesaja ziet de Heere. De Heere zit op een hoge en verheven troon. De majesteit straalt van Hem af. De tempel is vol van de heerlijkheid van God. Boven Hem en rondom Hem staan Zijn dienaren, de engelen. Jesaja kan ze duidelijk zien. Ze laten de heerlijkheid en heiligheid van God zien en horen. Kijk eens naar hen... Ze hebben elk zes vleugels. Met twee ervan bedekken ze hun gezicht. De heerlijkheid, de heiligheid en de volheid van God is té groot, zelfs voor de engelen. Met de twee ander vleugels bedekken ze hun voeten. Zo laten ze hun eerbied zien voor de Heere Die hen gemaakt heeft. Met de laatste twee vleugels vliegen ze. Zo staan ze altijd klaar om direct te doen wat God van hen vraagt. Is het geen geweldig visioen?

Jesaja komt diep onder de indruk! Hij ziet de Heere! De Schepper van hemel en aarde zit op Zijn troon. Hij is de Machtige! Terwijl op aarde de ene koning na de andere regeert, blijft Hij altijd Dezelfde! Hij verandert niet. Zijn engelen, de talloze dienaren, zijn rondom Hem. Ze zingen Zijn lof. Luister! Ook Jesaja hoort het. De één roept tot de ander: "*Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen! De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!*" De stem van de Heere God klinkt door in hun gezang. En zo geweldig is dit zingen en dit roepen van de engelen, dat de deurposten schudden onder het geluid. De tempel vult zich met rook. Een wolk van rook om de heerlijkheid van God niet in de volle kracht aan Jesaja te laten zien. En Jesaja? Daar staat hij! Het zien van de Heere en de hemelse heerlijkheden overweldigt hem. Hij voelt zijn eigen zondigheid en roept het uit: "*Wee mij, want ik verga omdat ik een man van onreine lippen ben en ik woon in het midden van een volk dat onrein van lippen is; want mijn ogen hebben de Koning, de Heere der heirscharen gezien.*" Kun jij in de zon kijken? Nee, dan wordt je verblind. Zo kun je ook God niet zien, dan zul je sterven. Zo heilig is Hij. Jesaja kent de boeken van Mozes en weet dat de Heere tegen Mozes gezegd heeft dat niemand die Hem gezien heeft, kan blijven leven. Bovendien, het volk Israël is een zondig volk en hij, Jesaja hoort daar ook bij. Zou Jesaja dan kunnen leven? Zou hij God zien en niet sterven? "*Wee mij!*"

Maar er gebeurt een wonder. Een wonder van genade. Want het is de Heere Jezus Die Jesaja ziet in het visioen. En door Hem schenkt God genade aan zijn bange knecht.

Kijk, één van de engelen wordt naar Jesaja gestuurd. Moet hij Jesaja troosten? Moet hij hem moed inspreken? In het visioen ziet Jesaja dat de engel een tang bij zich heeft. De engel moet eerst naar het altaar van de verzoening. Op dit altaar, waar de offers op verbrand worden, liggen kooltjes te gloeien. Met de tang neemt hij zo'n vurig kooltje van het altaar. Daarmee komt de engel naar Jesaja toe. Jesaja had net uitgeroepen: "*Wee mij, want ik verga omdat ik een man van onreine lippen ben.*" Hij had de woorden van de engelen gehoord: "*Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen!*" Hij had de heiligheid van God Zelf gezien en hij wist: Ik ben onheilig, ik ben zondig! En nu? Nu komt er engel met een gloeiende kool en raakt de onreine lippen van Jesaja daarmee aan. Hij zegt: "*Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt, alzo is uw misdaad van u geweken en uw zonde is verzoend.*" Hoor je dat? Het heilige vuur van het altaar van de verzoening brandt de onreinheid van zijn lippen en mond weg. De heilige God Zelf spreekt Jesaja vrij van zonde. Zó heeft de Heere Jezus ervoor gezorgd dat er vergeving van zonden mogelijk is. Daar is het altaar waar de kool van genomen is een voorbeeld van. Als de offerdieren op het altaar werden gelegd, verbrandden ze helemaal. Er bleef niets van over. Zo kunnen ook onze zonden verbrand en verteerd worden. Nu kan Jesaja tóch Gods boodschapper zijn. God maakt Zijn kinderen gewillig en dan roept hij ze tot hun eigen taak. Ook Jesaja.

Nog maar net heeft de engel zijn werk gedaan, of de Heere spreekt weer. Hij zegt tegen Jesaja: *“Wie zal ik zenden en wie zal voor Ons heengaan?”* Het is alsof de Heere zegt: *“Wie zal het Woord van God gaan verkondigen aan het volk?”* Krimpt Jesaja nu weer in elkaar? Roept hij nu weer: *“Wee mij, want ik verga!”* Nee! Hij antwoordt direct en zegt: *“Zie, hier ben ik, zend mij heen.”* Jesaja aarzelt niet. Geen moment vraagt hij zich af wat de Heere nu precies bedoelt. Het komt niet in hem op om te proberen er onder uit te komen. Nee, hij verlangt er naar om Gods knecht te mogen zijn. Duidelijk klinkt het uit zijn mond: *“Zie hier ben ik, zend mij heen.”*

Zo gewillig is Jesaja. Hoe gewillig ben jij om voor God te buigen? Jesaja was vervuld met eerbied voor de heiligheid van God. Maar ook van geloof en vertrouwen in die God. De God Die hem nu de opdracht gaf om voor Hem in Zijn Koninkrijk te gaan werken. Dat kon Jesaja niet in eigen kracht. Maar de Heere zorgt ervoor dat hij het wel kan. Door een koeltje van het altaar. Dat wees op de Heere Jezus Die Zichzelf heeft geofferd. Door dat offer wil Hij ook jou reinigen van je zonden.

Jesaja heeft zijn Zender zo lief, dat hij zonder aarzelen antwoordt op de stem van God. *“Zend mij heen!”* Jesaja moet doorgaan met het werk waar hij mee bezig was: zeggen dat God de zonde zal straffen. Dan zegt de Heere erbij dat het volk niet zal luisteren, maar dat hij toch moet preken. Hoort Jesaja het goed? Moet hij prediken maar zullen ze niet gehoorzamen? Ja, dat zijn de woorden van God. Het maakt Jesaja verdrietig. *“Hoe lang Heere?”* *“Hoe lang zal het duren voordat het volk echt gaat luisteren naar Uw woorden? Hoe lang moet ik waarschuwen, voordat de mensen zich zullen bekeren tot U?”*

Toch is Jesaja nog steeds bereid om te doen wat de Heere van hem vraagt. Hij wil nog steeds Gods boodschapper zijn. Maar hoelang zal de prediking zonder vrucht zijn? Jesaja heeft de Heere lief en wil graag dat Israël zich bekeert. Dan krijgt God de eer.

Dan geeft God antwoord: *“Jesaja, vraag je hoe lang je op deze manier moet preken? Dat moet je nu heel je leven doen!”* Zal er dan helemaal geen verandering komen? Ja, toch wel! Als God spreekt, gebeurt er altijd iets. Als je Gods Woord niét gelooft, als je je zonden niet belijdt aan de Heere God, als je niet buigt voor Zijn heiligheid, dan blijf je toch niet dezelfde. Dan word je steeds harder vanbinnen. Het is één van de twee. Of je hart wordt geopend voor Hem óf je hart wordt verhard. Jij hebt ook al heel vaak Gods Woord gehoord. Is er in jouw hart een verlangen om Hem te dienen en lief te hebben? Een verlangen om te buigen voor Zijn heiligheid?

En bij het volk Israël? Ook daar is verandering. Zij zullen zich verharden, totdat... ja, totdat God Zich niet langer zal laten bespotten. Tot zolang moet je preken, Jesaja!

Tot de straf van de Heere komen zal en het volk weggevoerd zal worden naar Babel.

Zal het zo aflopen? Nee, toch niet! God is een God Die dwars door het oordeel heen genade geeft. Hij gaat door met Zijn eigen werk, zoals Hij beloofd heeft.

Jesaja hoort Gods stem nog één keer. Maar deze keer hoort Jesaja woorden van hoop. Ja, het land zal door de vijanden verwoest worden, maar het volk zal niet helemaal worden uitgeroeid. Ja, de mensen van Israël zullen worden weggevoerd naar een Babel, maar een deel van hen zal terugkomen en zich bekeren tot God. Jesaja zag toch een visioen van Christus in de hemel? Hij maakte Jesaja rein met een kool van het altaar. Hij zal ook anderen van het volk Israël reinigen en gewillig maken om Hem te dienen. Hij wil Zélf komen wonen in het midden van een onrein volk. Hij zal ze Zélf reinigen en hun zonden verzoenen. Dat is Gods genade!

Daar staat Jesaja. Het visioen is voorbij. Hij weet het: hij moet doorgaan met preken. Gods Woord moet hij blijven verkondigen.

En Jesaja heeft gepreekt! Met nieuwe moed is hij gaan profeteren. Oordelen heeft hij aangekondigd. Straffen heeft hij in de Naam van God voorzeggd. Maar hij heeft ook veel mogen spreken van de komende Messias. Als hij spreekt over de heilige en rechtvaardige God, gaan zijn gedachten nog vaak terug naar het indrukwekkende visioen. Terwijl hij preekt, is zijn hart vol van de Zaligmaker Die komen zal.

Daar staat Jesaja. Altijd heeft hij het onthouden: er zal een deel van het volk zijn dat zich zal bekeren. En dat zullen er steeds meer worden. En eens... eens zal de Zaligmaker komen.

We horen de woorden van Jesaja nog. Door die woorden heen klinkt de stem van God. God is heilig, je kunt Hem niet zien. Toch wil Hij dat je niet voor Hem wegloopt, maar dat je Zijn kind wordt. Dat je vraagt: *“Wat zal ik doen?”* Dat je Hem wilt dienen. Hij is het waard!

Afsluiting

Kom terug op de woorden die voor de vertelling door de kinderen genoemd zijn. Zouden ze dingen willen weghalen of toevoegen en waarom? In de verwerking voor de kinderen van +10 komt dit ook terug.

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

De heiligheid van de Heere

Sommigen leiden uit het driemaal 'heilig' af dat hiermee de drie-eenheid van God bedoeld wordt. Anderen vinden dit te ver gezocht. God toont Zijn heiligheid in Zijn oneindige verhevenheid boven al het geschapene en Zijn absolute afgescheiden zijn van de zondige wereld (Habakuk 1:12, 13). In Leviticus 19:2 zegt de Heere Zelf: "Ik, de HEERE uw God, ben heilig." Dat betekent: Ik ben de Heiligheid Zelf, niet alleen in gedachten, woorden en werken. Ik ben geheel en al afgezonderd van al het geschapene, oneindig ver daarboven verheven (zie ook Psalm 99:9 en Openbaring 4:8). Vanwege Zijn heiligheid doet God de goddelozen weg (Jesaja 1:4; 5:16; 8:13), terwijl Zijn heiligheid ook het beginsel is van de verlossing voor Zijn volk (Jesaja 57:15; Psalm 99:3; Openbaring 4:8).

Heilig en heiligen

Heiligen betekent: afzonderen. Het is een positief begrip. Zo betekent 'de sabbat heiligen' dat je van deze dag een andere dag maakt dan de andere dagen, door deze dag helemaal aan God te wijden. Heilige vaten in de tempel zijn voorwerpen die voor een speciaal doel apart gezet zijn, namelijk om God te dienen.

God is heilig, Hij is anders dan wij en toch in ons midden (Hosea 11:9). Nooit geeft Hij Zichzelf prijs, hoewel Hij wel gekend wil worden.

In de Schrift hangt Gods heiligheid nauw samen met Zijn liefde. God heeft Israël lief. Daarom is Hij een jaloers God op Zijn eer (vgl. Ezechiël 39:8 en Leviticus 19:2). Hij laat niet met Zich spotten (Ezechiël 7: 1-4). Daarom eist Hij van Zijn volk en kinderen dat ze Hem heiligen (Exodus 19:8 en Leviticus 19:2). Gods Naam heiligen (het Onze Vader) is Zijn Naam boven alle andere namen verheffen.

De Heilige Geest is verschillend van alle andere geesten die er zijn. In het Heilige van de tempel mochten alleen de priesters komen. In het Heilige der heiligen alleen de hogepriester op de verzoendag. Ook Gods kinderen worden 'heiligen' genoemd (Psalm 16:3), omdat zij van de wereld niet zijn én hun leven wijden aan God (1 Thessalonicenzen 4:7).

Paulus schrijft zijn brieven aan de heiligen (zie Kolossenzen 1:2). Hij bedoelt dan niet de beste christenen die er zijn, maar de mensen die uit de duisternis geroepen zijn tot Gods licht. Zij zijn heilig door de genade en geroepen om heilig te leven (1 Petrus 2:9-10). 'Zijt heilig, want Ik ben heilig' (1 Petrus 1:16). Hiertoe is hun de Heilige Geest geschonken. Zo wijden zij zichzelf aan God en worden tot een bruid, die voor haar man versierd is (1 Thessalonicenzen 3:13 en Openbaring 21:2). (Bron: Bijbel met uitleg)

De tempel in het visioen

Volgens sommige verklaarders is dit het hemelse heiligdom, waar God troont. Anderen denken aan de tempel in Jeruzalem. Jesaja zou dan, staande op de drempel van het halfdonkere heiligdom, in een visionair gezicht, het voorhangsel van het allerheiligste hebben zien verdwijnen en voor zijn geestesoog zou dan de verheven majesteit van God verschenen zijn. God Zelf is hoger en groter dan de tempel: de zomen van Zijn kled alleen al vullen de tempel. De tempel kan de zomen nauwelijks omvatten, hoeveel te minder God Zelf.

Serafijnen (serafs)

Uit dit hoofdstuk krijgen we geen nauwkeuring beeld van de hier bedoelde wezens. Van de verschillende opvattingen die er zijn (o.a. de gedaante van een dier), noemen we hier de meest gangbare, namelijk dat er engelen mee bedoeld zijn. Andere engelfiguren (de cherubs) worden meermalen in de Bijbel genoemd, serafs alleen hier. Het Hebreeuwse woord 'serafim' betekent letterlijk 'vlammen', wat te maken heeft met verbranden. De serafim staan dan ook in de nauwste betrekking tot de heiligheid van God, die alle onreinheid vernielt.

"In den dienst van cherub en seraf schijnt dit elks afgebakend terrein, dat de cherub de wacht bij Gods recht te betrekken hebbe; de seraf voor Gods heiligheid waakt." (Uit: Saambinder over de engelen, 1927)

De tijd waarin Jesaja preekte

De profetische werkzaamheden van Jesaja kunnen in drie perioden onderscheiden worden:

1. Tijdens de regering van Uzzia en Jotham. Een voor Juda welvarende tijd. In deze periode zag Jesaja

waarschijnlijk het visioen.

2. Tijdens de regering van Achaz, tijdens de oorlog tussen Syrië en Efraïm.

3. Tijdens de regering van Hizkia.

De periode dat Jesaja profeteerde was een lange tijd. De berekeningen lopen uiteen van minimaal 47 tot 65 jaar van profeteren. De lengte van deze periode geeft ook aan dat Jesaja te maken heeft gehad met een aantal verschillende soorten koningen. Jotham was een goede koning, maar Hizkia een betere. De laatste accepteerde zeker ook adviezen van Jesaja. Daartegenover staat de goddeloze koning Achaz.

De Heere zien

Jesaja zag hier niet Jehova, want niemand kan de heerlijkheid van de Almachtige en heilige God zien en leven (Exodus 33:20). Jesaja zag hier Christus (zie Johannes 12:41). In het visioen zag hij de heerlijkheid en het alles omvattende rijk van God. In Johannes 12:41 wordt dit voorgesteld als het rijk en de heerlijkheid van Christus. Hierdoor wordt aangegeven dat Jezus Christus God is. Christus is het beeld van de onzienlijke God (Kolossenzen 1:15). God openbaart Zich door Zijn Woord en Geest in Christus Jezus.

Roeping

Jesaja biedt zich onmiddellijk aan als de Heere vraagt wie Hij zal zenden. Het is een snel en kort uitgesproken antwoord. Hoewel de Heere besloten heeft Jesaja te zenden, lokt Hij toch Jesaja's antwoord uit, door de vraag in het algemeen te stellen. Niemand kan op een goede manier een ambt vervullen als hij er niet van overtuigd is dat het Gods roeping is. De Heere geeft dan ook de gaven die nodig zijn. En als de Heere roept, moeten we onmiddellijk bereid zijn Hem te volgen, ook als het moeilijk is. Dat geldt voor de ambten van predikanten, zendelingen, evangelisten, ouderlingen en diakenen, maar je mag het ook niet los zien van andere beroepen en activiteiten.

Verharding

De prediking van Gods Woord brengt niet alleen geloof en bekering, maar ook verharding in het ongelooft en de zonden. *“Sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere”* (Jesaja 6: 10; zie ook Romeinen 11: 25 en Johannes 12: 40 en 41). Ook al zou Gods Woord weinig goeds bij de mensen uitwerken en zou de wereld er alleen maar slechter van worden, dan zijn de predikers toch: *“Gode een goede reuk van Christus, in degenen die verloren gaan; dezen wel een reuk des doods ten dode; maar gene een reuk des levens ten leven.”* (2 Korinthe 2:15 en 16)

Heidelbergse Catechismus zondag 47, vraag en antwoord 122

“Welke is de eerste bede?

Uw Naam worde geheiligd. Dat is: Geef ons eerstelijk dat wij U recht kennen, en U in al Uw werken, in welke Uw almachtigheid, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid klaarlijk schijnt, heiligen, roemen en prijzen; daarna ook dat wij al ons leven, gedachten, woorden en werken, also schikken en richten, dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde.”

Handleiding bij de werkboekjes

Antwoorden bij werkboekje -10

Zoek de antwoorden bij de vragen

Over welke profeet ging het in het verhaal?	Jesaja
Over welke koning ging het in het verhaal?	Uzzia
Wat deed de koning?	Hij wilde gaan offeren.
Wat gebeurde er met hem?	Hij werd melaats.
Wat zag de profeet?	Een visioen, een soort droom.
Hoe zagen de engelen er uit?	Ze hadden zes vleugels, twee om te vliegen, twee om hun gezicht te bedekken, twee om hun voeten te bedekken.
Wie zat er op de troon?	De Heere Jezus Christus.
Wat riep de profeet?	Wee mij, want ik verga...!
Wat deed de engel?	Hij nam een kool van het altaar en raakte de mond van de profeet aan.

Wat moest de profeet gaan doen?	Hij moest gaan prediken.
---------------------------------	--------------------------

Weet jij het?

1a. Vertel nog eens wat Jesaja zag.

Jesaja zag: de Heere Jezus op de troon in de tempel en de engelen voor de troon met hun zes vleugels. Zij roepen: "Heilig, heilig, heilig is de Heere!"

b. Wat kun je uit het visioen leren over God?

Dat God zó heilig is, dat de engelen uit eerbied voor Hem hun gezicht en voeten bedekken.

c. Wat betekent dat voor jou?

Wij moeten beseffen tot Wie we spreken als we bidden. Dat betekent dus dat we eerbiedig moeten zijn, ook als we over Hem spreken.

2a. Is alleen God heilig?

Heilig is: zonder zonden, volmaakt. God is dat en de engelen zijn dat ook. Als de engelen niet heilig zouden zijn, zouden ze niet bij de Heere in de hemel kunnen wonen. Alleen hebben de engelen niet de bijzondere eigenschappen die God zo heerlijk en machtig maken. Ze zijn niet almachtig en ze weten niet alles. Alleen God is de Koning over hemel en aarde. De engelen zijn Zijn dienaren. Ook Gods kinderen die bij Hem in de hemel zijn, zijn heilig. Ze mogen de Heere voor altijd dienen, zonder zonden.

b. Wat is volgens jou 'heilig zijn'?

Heilig zijn is: volmaakt zijn (zonder zonden). Heilig betekent ook: apart gezet zijn van de rest, helemaal voor de Heere zijn.

c. Zoek dit eens op in de Bijbel. Wat wordt er in de tekst 'heilig' genoemd?

- Exodus 3:5 – de plaats, waar op gij staat is heilig
- Exodus 19:6 – en gij zult Mij een heilig volk zijn
- Exodus 31:14 – ouderhoud dan de sabbat, dewijl hij u heilig is

Kijken in het licht

Neem voor deze opdracht een zaklamp mee die het goed doet. Laat de kinderen eerst vertellen wat er gebeurt als je een seconde in het licht van een zaklamp kijkt. (Het is heel fel, je kunt het niet lang volhouden, je ziet daarna een zwarte vlek in de vorm van het licht). Laat het kind vervolgens de opdracht doen en vraag wat hij of zij ziet.

Bespreek nu het voorbeeld. Je kunt niet lang tegen zo'n fel licht kijken. Jesaja zag ook zo'n fel licht in zijn visioen. Hoe kwam dat? Doordat God heilig is. In de hemel is het zo heerlijk en schitterend, dat onze ogen dat niet kunnen verdragen.

Puzzel

Streep in onderstaande puzzel steeds de naam van Jesaja door. Hoeveel keer stond deze naam in de puzzel?

9 keer

Zet de letters die overblijven achter elkaar. Wat lees je dan?

Heilig, heilig, heilig is de Heere.

Lied

Leer het lied: 'Heilig, heilig, heilig' aan (bundel *Tot Zijn eer*, lied 47). Laat de kinderen als het kan instrumenten meenemen.

Antwoorden bij werkboekje +10

Puzzel over Jesaja

1. Over welke profeet ging het in het verhaal?
2. Over welke koning ging het in het verhaal?

3. Wat riep de profeet? Wee mij, want ik ...!
4. De koning werd gestraft, hij werd
5. De profeet zag een
6. Hoeveel vleugels hadden de engelen?
7. Waar pakte de engel een kooltje vandaan? Van het
8. Welke opdracht kreeg de profeet? Hij moest gaan
9. Wat deed de koning in de tempel? Hij wilde gaan
10. Jesaja zag de Heere zitten op een

1				j	E	s	a	j	a		
2		u	z	z	a	l					
3			v	e	r	G	a				
4				m	E	l	a	a	t	s	
5	v	i	s	i	o	e	N				
6				z	E	S					
						CH					
7						A	l	t	a	a	r
8						P	r	e	k	e	n
						p					
9				o	f	f	E	R			
10		t	r	o	o	N					

Jesaja kreeg een visioen

In de tijd van de Bijbel gaf de Heere soms door een droom of een visioen een boodschap aan mensen.

a. Noem eens drie voorbeelden uit de Bijbel waar de Heere dat deed.

Jacob: de ladder naar de hemel; Jozef: de schoven, de maan en sterren; Farao: de droom van de aren en de koeien; de schenker: over zijn terugkeer naar het hof; de bakker: over de korven met gebak; Nebukadnezar: het beeld en de steen die het vermorzelde; Paulus: de Macedonische man; Johannes op Patmos. En er zijn nog meer voorbeelden!

b. Waarom gebeurde dat regelmatig in de tijd van de Bijbel?

In die tijd was de Bijbel er nog niet. Later hadden de mensen wel de boeken van Mozes en de Profeten. We noemen de Bijbel wel de geopenbaarde wil van God. In de Bijbelse tijd was het geschreven Woord er nog niet, of nog niet helemaal. Daarom sprak de Heere soms direct tot mensen, door een droom of een visioen.

c. Gebeurt het nu nog? Leg je antwoord uit, misschien weet je wel voorbeelden.

Wij kunnen God kennen door de natuur en door Zijn Woord, de Bijbel. Die heeft God ons gegeven zodat we Hem kunnen leren kennen en leren dienen (2 Timotheüs 3: 16 en 17). De Heilige Geest is gekomen om ons te leren wat Gods Woord betekent. Verwacht het van de middelen die de Heere Zelf heeft gegeven.

Er zijn wel situaties waarin de Heere kan spreken door een droom. Bijvoorbeeld als mensen zelf geen Bijbel hebben. Door een droom geeft de Heere hen een boodschap en die brengt hen dan uiteindelijk ook bij het Woord van God.

Wij hoeven de Heere niet voor te schrijven hoe Hij werkt. Hij gebruikt de middelen die Hij wil. Maar Hij zal nooit een boodschap aan mensen geven die niet overeenkomt met Zijn geopenbaarde Woord.

Heilig, wat is dat?

a. Zoek dit eens op in de Bijbel. Wat wordt er in de tekst 'heilig' genoemd?

De teksten zijn bewust een beetje bij elkaar 'in de buurt' in de Bijbel gekozen. Afhankelijk van hoe vaardig de kinderen zijn in het opzoeken van teksten, kan het aantal aangepast worden.

- Exodus 3:5 – de plaats, waar op gij staat is heilig
- Exodus 19:6 – en gij zult Mij een heilig volk zijn
- Exodus 31:14 – onderhoud dan de sabbat dewijl hij u heilig is
- Leviticus 20:7 – daarom heiligt u en wees heilig
- Numeri 31:6 – met de heilige vaten en de trompetten van het geklank
- 1 Sam 21:4 – maar er is heilig brood

b. Bespreek nu met elkaar wat 'heilig' is.

Heilig betekent in de voorbeelden hierboven vooral: apart gezet van de rest, gewijd zijn aan God. Heilig zijn kan ook betekenen: zonder zonde zijn, volmaakt zijn. Pak eventueel de woorden erbij die de kinderen vooraf hebben genoemd.

c. In het formulier dat bij de doop gelezen wordt, staat dat jij geheiligd bent.

Betekent dit dat je bekeerd bent als je gedoopt bent?

Welk antwoord zou jij Stijn geven?

Gedoopt zijn betekent dat God je apart heeft gezet. Hij heeft Zijn Naam aan jouw naam verbonden. Hij wil je reinigen en vernieuwen, een nieuw leven met Hem geven. Daarvoor is je bekering nodig. Gedoopt zijn is niet zomaar iets, omdat je God toebehoort! Als je God niet zoekt, kies je zelf voor de zonde en de dood.

De Naam van God heiligen

Neem er eens bij: vraag en antwoord 122 uit de Heidelbergse Catechismus.

“Welke is de eerste bede?”

Uw Naam worde geheiligd. Dat is: Geef ons dat wij U recht kennen, en U in al Uw werken, heiligen, roemen en prijzen; daarna ook dat wij ons hele leven, onze gedachten, woorden en werken, alzo schikken en richten, dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde.”

a. Het gaat hier om drie dingen.

Zoek bij iedere zin de rondjes die daarbij horen en geef ze dezelfde kleur.

Geef dat wij U mogen kennen zoals U bent.

- Leer me Wie U bent, dan zal ik ook zien wie ik zelf ben.
- Geef dat ik uit de Bijbel mag leren Wie U bent en Wie U voor mij wilt zijn.

Geef dat wij U zullen loven.

- Leer me niet alleen U te loven als alles goed gaat, maar ook als het moeilijk is.
- U bent het waard dat ik U dank voor alles, want U bent almachtig, wijs en goed.

Geef dat wij U zullen eren door alles wat wij doen.

- Help me om niet trots te zijn, maar U de eer te geven als ik iets goed heb gedaan.
- Leer me om naar Uw wil te vragen bij alles wat ik doe.
- Help me om niet te zondigen in wat ik doe, zeg of denk, omdat Uw Naam dan wordt gelasterd.

b. Hoe kunnen anderen aan jouw leven zien dat je Zijn Naam wilt heiligen? Dit is een best persoonlijke vraag. Kunnen anderen aan mijn leven zien dat ik 'anders' ben, dat ik God wil dienen? Het gesprek kan gaan over dingen in je leven waar dit zichtbaar is. Laat ze maar voorbeelden geven. Ook van dingen die daarmee in tegenspraak zijn. Bevraag elkaar ook eerlijk waarom we die dingen doen en wat er moet gebeuren dat het anders wordt.

Lied

Leer het lied: 'Heilig, heilig, heilig' aan (bundel *Tot Zijn eer*, lied 47). Laat de kinderen als het kan instrumenten meenemen.